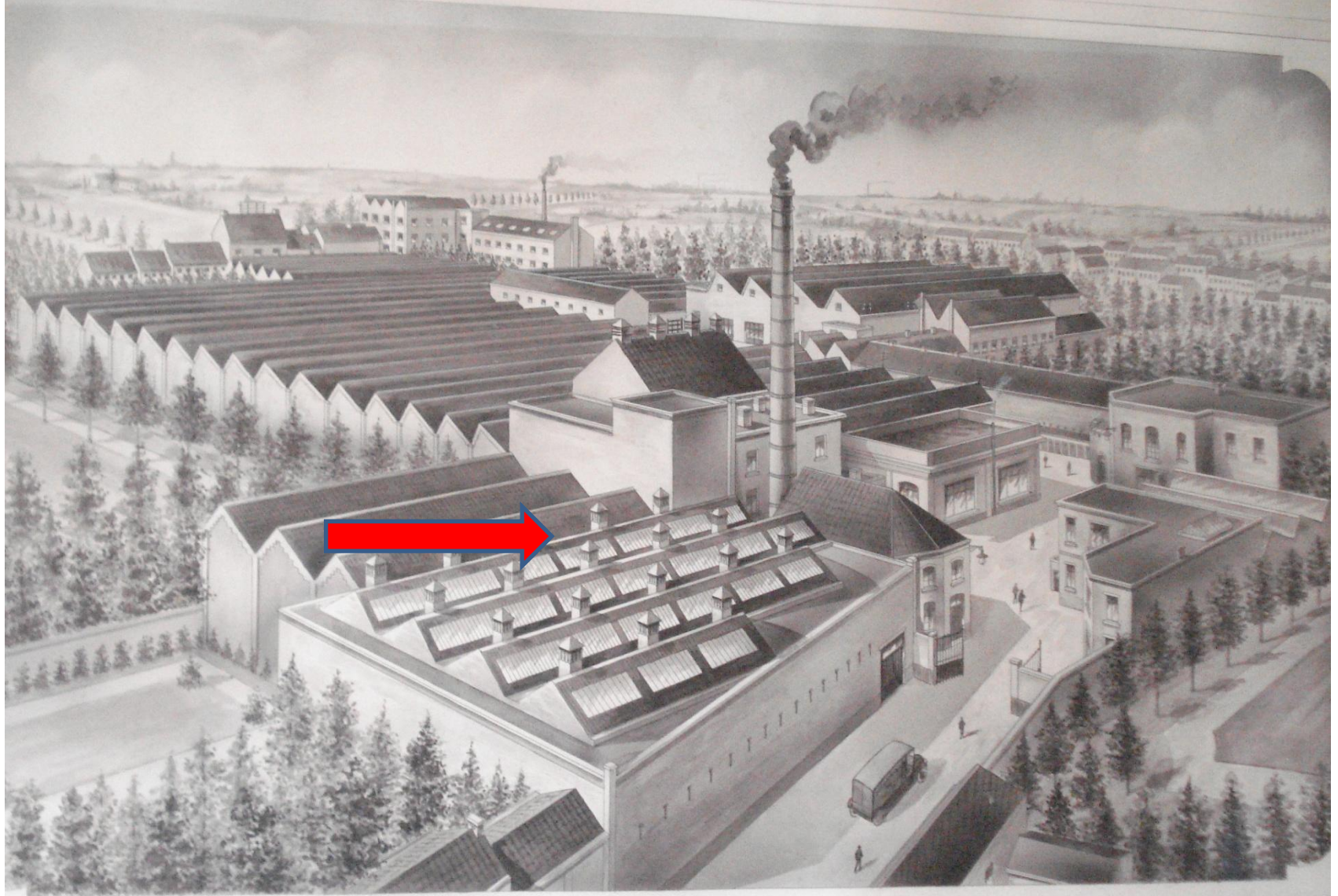

Watercalamiteit in het depot: een verslag

musea
Sint-Niklaas

Site: voormalige textielfabriek Peeters Van Haute & Duyver van 1899 tot jaren 70. De site werd een stadsmuseum in 1975

Renovatie 2006-2008

Vernieuwde museumopstelling in samenwerking met verschillende partners, o.a. Erfpunt & KOKW

De **Sheddaken** of zaagdaken werden door de architecten behouden om het typische uitzicht van een oude fabriek te behouden (zie ook MIAT, Textielmuseum Tilburg)

- Gericht op noorden
- Ramen van glas
- Gelijkmatige verdeling van daglicht
- Dakgoten
- * uv-filters

De hagelstorm van 2014

Door zwaar noodweer werd Sint-Niklaas hevig getroffen door een hagelstorm wat zorgde voor heel veel schade, ook aan het patrimonium van de stad.

En het museum?

2de noodweer: 30 mei 2016 ca. 13.30u

Acties:

Dag 1

- calamiteitenplan in werking
- coördinatie evacuatie?
collectieverantwoordelijke
- communicatieverantwoordelijke:
conservator
- bellen brandweer
- zoveel mogelijk mensen ingeschakeld:
collega's van Erfpunt, Cultuurcentrum,
Cultuurdienst enz.
- water scheppen
- objecten onmiddellijk verwijderen uit
depot naar museumopstelling
- bellen collega's depot Ename
(provincie)
- instellen airco: 15° C, RH 55 % drogen
- museumopstelling sluiten voor
publiek
- afdeppen met droge doeken
- foto's nemen (verzekering)
- bellen dienst verzekering

Acties:

Dag 2

- collega's provincie: drogers + ontvochtigers
- schade vaststellen per werk + foto
- schilderijen platleggen op blokken
- meetpunten in gesloten depot: opvolgen dalen RH

Verdere opvolging

- verder drogen voor een week
- 1 maand: opruim + terughangen + registratie + evaluatie
- bezoek verzekeraar
- restauratie 3 schilderijen
- maatregelen technische dienst stad
- loopbrug (2018) over daken

Let op ! Deze calamiteit is geen geïsoleerd geval

Klimaatveranderingen

de neerslag en extreme neerslag in de winter nemen toe

de intensiteit van extreme regenbuien in de zomer neemt toe

hagel en onweer worden heviger

de zeespiegel blijft stijgen

het tempo van de zeespiegel stijging neemt toe

(Bron: <https://veilig-erfgoed.nl/erfgoed-en-extreme-neerslag>)

Bericht in de Standaard, januari 2018:

Louvre sluit Islamzalen wegens waterdreiging Seine

Gistermiddag heeft de crisiscel van het Louvre beslist de afdeling Islamkunst te sluiten. Ze volgt al enkele dagen nauwgezet het stijgende waterpeil van de Seine. Toen dat gisteren het niveau van 5,12 meter bereikte, besloot de cel tot een preventieve sluiting

Communicatie

Voordelen van open communicatie:

1. Pers was al op de hoogte door telefoon naar brandweer
2. Verbergen lijkt verdacht
3. Door te communiceren over problemen kan je ook meer hulp & advies krijgen(collegialiteit)
4. Depotproblematiek ook bespreekbaar maken met andere erfgoedinstellingen: bijna iedereen heeft wel al een (kleine of grote) calamiteit meegemaakt
5. Rondleiding: Museum achter de schermen = bewustmaking bij grote publiek
6. Bewustmaking bij lokale overheid

Nadelen:

1. Veiligheid
2. Imagoschade?

GAZET VAN ANTWERPEN Auto Immo Jobs Shop Mijn abonnement Digitale krant

GVA NIEUWS DOEN! SPORT CITTA SHE. **GVA** +

f t Sint-Niklaas ★ MAAK

Foto: bfs

SINT-NIKLAAS

Schade aan 50 schilderijen in depot door ingestorte goot

31/05/2016 om 13:39 door bfs

Print

f t g+ e

SINT-NIKLAAS - Een kapotte goot heeft er voor gezorgd dat vijftig schilderijen uit het depot van het SteM waterschade hebben opgelopen. Het museum blijft tot zondag dicht.

Positieve Balans:

Geen enkel werk was 'total loss'.
Uiteindelijk slechts 3 werken
gerestaureerd.

Hoe?

- depot is in het museum zelf
- calamiteit tijdens een werkdag, overdag
- alertheid bij storm en noodweer door vorig incident in 2014
- zeer snelle interventie van medewerkers
- ruimte beschikbaar voor drogen
- open communicatie
- door calamiteitenplan kostbare werken op meest veilige plaats gehangen en sommige werken ingepakt: geen schade

Wat kan er beter?

- sheddaken in een depot zijn niet ideaal. Ondanks bekende problemen slechts kleine herstellingen ('oplappen') gebeurd aan goten
- vlottere toegang tot ruimte met poetsmateriaal (emmers, dweilen, ...)
- er was geen materiaal aanwezig voor grote watercalamiteiten
- niet alles stond op paletten
- er waren geen ontvochtigers aanwezig

Toekomst

- constructie van loopstelling over daken
- betere reorganisatie depot: prioriteit 2018-2019
> methode RE-ORG (ICCROM & UNESCO)
<http://www.re-org.info/>

Tips & tricks

- voorzie een praktisch plan van uitvoeren bij calamiteit (calamiteitenplan)
- wie coördineert?
- wie volgt de communicatie zowel intern als extern?
 - > open of gesloten communicatie?
- volg het weerbericht bij hevige storm en voorzie visuele controle
 - > bij depot in huis: controle door de medewerkers of 's avonds door een conciërge
 - > bij depot buitenshuis: watermelder
- controleer regelmatig de ruimtes op technische mankementen (waterleidingen, dakconstructies, dakgoten...)
- hou ook rekening met de externe omgeving: overstromingsgebied, waterloop in de buurt, ... ?
- voorzie een evacuatie ruimte: ofwel in huis ofwel buitenshuis (afspraken met andere instellingen)
- wanneer er twijfel bestaat over aanpak, bel een expert voor advies.
- voorzie toegang tot het poetsmateriaal
- voorzie een calamiteitenkist (vb. superabsorberende dweilen)
- probeer in je depot zoveel mogelijk op paletten (liefst kunststof) te zetten
- websites: depotwijzer.be
 - :veilig-erfgoed.nl (waterposter)